

Quinta Partida.

a *¶ Ni hā esperāca de los auer.* Istud verbū ponderat Ioannes Bernardus diaz de Luco, olim regij cōsiliij indiarū collega meus nūc bene meritus episcopus Calagurritanus in regulis & fallētijs suis, in litera. d. re gula. 141. pro cōmuni cōclusionē doctōrū, q̄ si potest ostēdi q̄ dona tor tēpore donationis cogitauit de filijs non reuocabit donatio per d. l. si vnquā.

neq; p̄ hāc. l. vt voluit Bar. in. l. titia. §. im

auer^a. E porende dezimos, que si algu-

perator. ff. de lega. 2. Ioan. de Imol. in. c. fi. de dona. quā dicit comu nē esse sententiā Soci. cōsil. 53. colu. 3. volu. 4. in cōtrariā tamē partē fa cit, quia dispositio istius. l. & d. l. si vnquā nō fuit introducta fauore donātis, sed filiorū vnde nō potest per patrem huic dispositione re nūtiari, vt in. l. scire debetis. C. vt in posse. legato. l. quod de bonis. §. fi. cum sim. ff. ad. l. falci. & tenet expresse Oldral. cōsil. 173. & Ioan. Andr. in additio. ad specu. titu. de instru. editio. §. porro in addit. fi. nal. verfi. hoc aut certū est. quē sequitur Roma. in cōsil. 269. in fi. te net etiā alberti. in. d. l. si vnquā, vbi dicit se ita obtinuisse de facto, li cet specul. titu. de instru. editio. §. porro. verfi. donatio autē firma vult contrariū ponēs pro forma q̄ promittatur de nō reuocādo etiā in casu superuenientiu liberorū, Bar. etiā. in. d. §. imperator. col. pen. verfi. quāro vtrū. l. si vnquā. tenet q̄ reuocationi quā potest fieri per d. l. si vnquam potest renūtiari per donantē, non tamen quārele in officio donationis, quā introducit fauore filiorū quod est maxi mie effectus, nā per. l. si vnquā. reuocatur donatio in vita patris, & per patrē, reuocatio tamē quā fit per querelā in officio donationis nō fit in vita patris, sed post mortē ad petitionē filiorū, nā nullū ius ha bēt in vita patris, vt in. l. si. & ibi notat. Bar. ff. de liber. agnos. & si dicatur q̄ eueniet incōueniēs, & damnū filiis in vita patris propter ali mēta, si forte sunt pauperes dicendū est secundū Cy. Ray. & Ioan. de Imol. in. d. §. imperator, q̄ in illū in quē transeunt bona per donatio nē transibit hoc onus alimentorū, vt in. l. si quis a liberis. §. fi. ff. de li ber agnos. & opi. Bar. dicit veriorē Ludo. Roma. cōsil. 26. mouetur prout Bar. ex. c. quicūq; 17. q. 14. ibi cū filios nō haberet neq; spera ret prout etiā sunt verba nostrē. l. & ex alijs quā poteris videre per eum, & ita tenet Suci. dicēs etiā cōmunē opi. quod possit renūtiari cōsil. 147. incipit visa facti contingentia volu. 2. colu. fi.

b *¶ Diesse.* Et sic non haberet locū ista. l. in venditione, vel alio contra ctu oneroso, sed in contractu gratuito donationis quod intellige, ni si veditio esset facta modico pretio secundum Bal. in. d. l. si vnquā, & in. l. C. de pactis. & adducit latē Soc. cōsil. 25. col. 1. & 2. volu. 2. Quid si donetur pro dote alicuius puellæ, ab alio quā a patre an reuocetur talis donatio ex superuenientia liberorū? habui de facto & defendi q̄ adhuc habeat locū ista. l. & d. l. si vnquā, quia adhuc talis pro do te datio dicitur meraliberalitas & donatio, vt in. l. si. §. si a socero. ff. quā in frau. credito. l. §. accedit. C. de rei vx. actio. cum sim. & in terminis adducebā cōsil. alex. 71. volu. 4. & nunc in cōmēto huius. l. vidi Andr. tyraquell. idem tenentē & allegatē. d. cōsil. Alexā. in. d. suo cōmēto. l. si vnquā. super verbo donatione largitus nume. 193. ibi duodecimo ista dotis mētio. vi. ibi. in donatione verō ob causā quē respiceret fauorē donātis quatenus respiceret, & valor causæ concur reret nō haberet locū ista. l. vt tenet Ang. in. d. l. si vnquā. & Alexan. cōsil. 40. volu. 4. dictus Andr. tyraquell. in. d. verbo. donatione lar gitus. nu. 122. in donatione etiā remuneratoria nō haberet locū ista l. neq; d. l. Si vnquā, vt tenet Ang. notabiliter ibidē, & Decius qui a lios recitat cōsil. 20. & dictus Andreas in. d. verbo. donatione largi tus. nume. 11. vsq; ad nume. 94. vbi multa dicit & declarat quinque declarationibus. adde Deciū cōsil. 366. col. pe. & in donatione mu tua, seu reciproca an habeat locū ista. l. vi. eundē Andr. tyraquel. in. d. verb. vbi de alijs multis in hac materia. & an habeat locū ista. l. in filia renūtiatē iuxta formam. c. quāuis pactū, de pactis. l. b. 6. vi. De ciū cōsil. 181. in fi. & quid in legato facto an reuocetur per superue nientia liberorū. vi. Alex. cōsil. 31. volu. 3. & Bar. in. l. pe. ff. de cōfir. tu to. & an procederet ista lex in donatione iuris nondū delati. vi. So ci. cōsil. 39. volu. 3. Et quid si filius maior renunciet maioriē, & velit vt succedat secundogenitus, an si primogenito postea nascantur filij possint petere maioriā, decides ex notatis per Paul. de castr. & alios in. l. si actionē. C. de pactis. & ex his quā habēt in. c. vnico de eo q̄ fidē fecit agnato de feudo paterno.

c *¶ Porro.* Quicumq; sit ille, siue libertus, siue extraneus, & sic ces sabūt opinionēs nā Azo. in summa. C. de reuocan. donatio. tenebat l. si vnquam nō procedere si donaretur alij quā liberto idē tene uerunt Guill. de cug. & Cy. in. l. 1. C. de inoffi. dona. quā opi. dicebat procedere in puncto rationis Soci. in. d. cōsil. 53. *Comunis tamē opi nio* post glo. in. d. l. si vnquam. erat in cōtrariū, quā sequitur ista. l. *¶ Quid tamē si donaretur filio proprio?* dic q̄ tunc nō reuocatur, nisi vsq; ad debitum bonorum subsidium. l. si totas. C. de inoffi. dona.

Bar. in. d. §. imperator. co. r. & idē si donaretur ecclesiæ vel pio loco vt in. c. quicumq; vbi tex. cum glo. 17. q. 4. Bar. in. §. imperator. §. al leg. sed an reuocabunt filij postea nati, per quārelā in officio do nationis, vel ex dispositione huius. l. vel. d. l. si vnquā? pendet deci fio, an in donatione facta filio iam nato pater de alijs filiis nascitu ris cogitauit, vel nō iuxta ea quē dixi. §. in glo. 1. & qd

no por tal razon, dieffe^b a otro^c, todo lo

si donatio facta iam nato erat magna, non tamen excedit valorem tertie & quinte partis bonorum & partem legitimę talis filij, an fi liij postea nati reuocabūt talem donationem? videtur q̄ nō quia pa ter visus fuit talē filiū iam natum meliorare. in. d. tertia & quinta bo norum vt in. l. 26. in ordi. thaurinis. Dictus tamē dominus episco pus Calagurritanus in loco. §. allegato, in glo. 2. tenet contrariū, imō est l. to tē 6. lib. 5. quod reuocabitur donatio, & reducetur ad æqualitatē cum alijs fi lijs, & non habebit talis filius vnicus maiorem partē ex dicta cōside ratione quod visus fuit pater meliorare eū, nam cū esset vnus filius tantum non cadit quod videatur meliorare, quia non debet presu mi illa prædilectio neque melioratio respectu nasciturorū, quorum merita nondū nouit, & quia facultas meliorandi intelligi debet plu ribus filiis extātibz inter quos cadere possit affectio & prædilectio quā cessat quando vnū tantum habet, & licet nihil alleget ad hoc potest allegari tex. in. §. dat. msti. de assignatio. liberti. vbi habetur q̄ illa facultas (de qua in illo titu.) assignādi libertum datur ei qui duos plures vē liberos habet, & ibi glo. parua. dicit q̄ in vnico filio hoc non est necesse, & facit etiā tex. in. l. cum pater. §. hereditatē. in fi. ff. de lega. 2. ibi. viriles autem inter eos fieri qui eo tempore vixe rint cum de alijs eligendi potestas non fuerit, præterea cum ista re uocatio fiat ex præsumpta mente patris donātis, qui si alios sibi fi lios nascituros cogitasset, non tantum filio vnico quem habebat do naret, sed æqualitatē inter eos seruaret non potest dici quod dictus filius vnicus videatur melioratus a patre, & sic opinio. d. domini epi scopi nititur summa æquitate & veritate, & ego credo esse veram in hoc. subdit etiā dictus dominus episcopus in tātum hoc procede re, quod si pater vnice filiē donationem magnā pro dote fecisset su per nascētes filij non relicto sibi tertio donationem vsq; ad suam le gitimā reuocarent, neque in hoc secundum eam gener videbitur deceptus, & si pretendat causam onerosam, cum imputet sibi qui non prouidit in casu supernascētiū liberorū, neq; ignorare de buit dispositionem. d. l. si vnquam, neque huic vltimę conclusioni aduersari dicit. l. 29. in ordi. thauri. quā cauetur quod ad hoc, vt dica tur dos in officiosa debeat considerari quod excedat legitimā & ter tiam & quintā partē bonorū, quia secundū eum illa. l. loquitur quā do dos venit moderanda per quārelam donationis seu dotis in offi ciose, non autem quando reuocatur ex dispositione. d. l. si vnquam & huius nostræ legis, & subdit istud esse rationi, & æquitati conso num, & per hoc euitari parentum quorūdam affectiones indiscre tas, vt ibi Latius per eū. Cui ego in hoc nō assentio nā cum talis do tis datio a patre fiat, iudicatur nō mera donatio, sed ob causā vt pro batur in. l. cum multę. C. de dona. ante nup. & ibi glo. & Bal. col. 1. l. pomponius phyladelph⁹. ff. famil. hercis. vnde talis donatio non re uocaretur per natiuitatē sequentium liberorū, ita tenet Iaso. cōsil. 171. & ante eum Soci. cuius ipse meminit cōsil. 147. incipit visa fa cti contingentia. colu. fi. vol. 1. & nouissime tyraquel. in. d. cōmēto suo. verfi. donatione largitus. num. 196. pro opinione tamen domini episcopi facit, quia licet pater teneatur ex paterno officio dotare fi liam, non tamen potest negari quin exerceat liberalitatem & do nationem in filiam, vt probatur in. l. 2. ibi paterna munificentia. C. de bonis, quā liber. facit etiā opinio illa quā plurium doctorū in taxa da dote filiz metam esse legitimam, vt tradit Saly. in aucten. res quę. 2. notabi. C. com. de lega. & Alexā. qui alios refert cōsil. 69. volu. 1. & vide hodie nouam pragmaticam factam in curijs de Ma drid, anno domini. 1534. petitione. 101. quod ergo dat vltra legi timam non ex debito, sed ex liberalitate facit, ergo habebit locum ista. l. & l. si vnquam, ad quā tamen potest responderi non esse ve ram illam opinionem, quod in dote filię meta sit legitima, sed con sideranda est dignitas filiæ, & quantitas facultatum patris & num rus liberorū, vt in. l. si filię pater. ff. de lega. 3. l. quāro, cum. l. si quā do. ff. de iure doti. l. 5. titu. 7. 6. partita. vbi tex. nota. & tradit late So ci. cōsil. 288. col. 7. cum sequen. volu. 2. Decius cōsil. 26. & con sil. 180. & dos quā pater assignat filię iudicanda est competens cum nullus melius quā pater sciat capere consilium pro filia. l. ne que in ea. ff. de adulter. præterea si pater volens acquirere generum diuitem & potentem det dotem filiæ etiam excessiuam dictis con siderationibus attentis, non potest negari quin faciat suum nego tium, & vtilitatem sibi & suæ familiæ. ergo donatio est ob eam

in Gl. j. ca. 1. & 60, que go.

ariam d. magis cor u. de donatio. fact. in ad mat. n. 34. sola enim refert si de dotib. c. 10. n.

In nob. Necet. et l. 3. et lib. 5.

et c. Cois opinio ex Carol. molli in tra. Ita de dona. n. 8. zero

car. h. v. 3. ad legiti. tenent 2. cum. qui i. Jas. plur. ma adducit

In nob. Necet. et l. 3. et 2. lib. 5.